

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 137/20

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופט א' שטיין

העותר: מרק קריימר

נגד

המשיבים: 1. ראש נבתי"ם - דוד רוזן
2. נבתי"ם
3. היועץ המשפטי לממשלה
4. שר המשפטים
5. פרקליט המדינה
6. ראש נבתי"ם לשעבר - הילה גרסטל

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיבים 1-2: עו"ד יוסף בנקל; עו"ד ענבל רו; עו"ד אילה בל לוי

פסק-דין

השופט א' שטיין:

1. לפנינו עתירה שבגדרה מבוקש מאתנו להורות למשיבה 2, נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (להלן: הנציבות), לבדוק פעם נוספת את התלונה שהגיש העותר בעניין התנהלות הפרקליטות במסגרת ת"א 16-07-19234 (שלום ת"א); להטיל סנקציה על המשיב 1 (להלן: הנציב) לפי סעיף 45 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן: חוק המינויים); ליתן צו מניעה למינויו של עו"ד קובי דוידוביץ' לשפיטה; וכן לבטל את חוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, התשע"ו-2016 (להלן: חוק הנציבות).

2. בין העותר ומשרד הביטחון התנהלה התדיינות בגדרו של ת"א 19234-07-16 הנ"ל, שעניינה תביעת פיצויים בגין נזקים אשר נגרמו לעותר עקב פיגוע טרור (להלן: ההליך). העותר טוען כי במסגרת ההליך התקיימה פגישת מהו"ת (להלן: הפגישה) אליה התייצבה הגב' שני מקסימוב, אשר באותה תקופה הועסקה כמתמחה על ידי פרקליטות מחוז תל אביב (להלן: המתמחה). זאת, לטענת העותר, בניגוד לתקנה 199ז(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי), אשר מורה כי "היה בעל דין המדינה או תאגיד, יתייצב לפגישת מהו"ת נציג מטעמו שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי התובענה ומוסמך להחליט בדבר העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם פרקליט מטעם בעל הדין" (ההדגשה שלי – א.ש.). בעקבות כך, ביום 21.4.2019, כאשר ההליך עוד היה תלוי ועומד בפני בית משפט השלום תל אביב-יפו, הגיש העותר תלונה לנציבות ובמסגרתה הלין על התנהלותה של הפרקליטות כאמור ודרש להטיל סנקציה על מי שקיבל את ההחלטה לשלוח את המתמחה לפגישה.

3. ביום 14.8.2019 שלח הנציב לעותר מכתב תשובה לתלונה, ובו הוא הודיע על החלטתו לדחות את התלונה על הסף מאחר שסעיף 16(א)(8) לחוק הנציבות מורה כי הנציב לא יכרר תלונה אשר נוגעת להליך תלוי ועומד; וכן לגופה, לנוכח העובדה שהמתמחה נשלחה לפגישה במטרה לסרב לגישור, וזאת לאור התרשמותו של הפרקליט שטיפול בתיק כי העותר אינו מעוניין להגיע לפשרה. הנציב הוסיף וציין כי החלטתו של הפרקליט להנחות את המתמחה לסרב להליך גישור הינה "החלטה שבליבת שיקול הדעת ולא לי לשים שיקול דעתי חלף שיקול דעתו".

4. מכאן העתירה שלפנינו. העותר טוען כי סעיף 16(א)(8) לחוק הנציבות מתייחס – לפי לשונו – לביורר תלונה ולא לאפשרות דחייתה על הסף. כמו כן טוען העותר, כי מאחר שהוא לא התכוון להשפיע על ההליך באמצעות הגשת התלונה, לא היה מקום לדחות את התלונה על הסף. באשר לדחיית התלונה לגופה טוען העותר, כי העובדה שהמתמחה הגיעה לבדה לפגישה כאמור, הגם שהונחתה לסרב להליך הגישור, מהווה עבירה על תקנה 199ז(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי. להשלמת התמונה יציין, כי העותר מעלה טענות נוספות אשר תוקפות את התייחסותה של הפרקליטות לתלונה, כמפורט בהחלטת הנציב, וכן טענות ביחס להימנעות מאזכור שמו של עו"ד קובי דוידוביץ', הפרקליט שטיפל בתיק, בהחלטה. לבסוף טוען העותר, כי יש לבטל את חוק הנציבות. זאת, מאחר שהחוק נחקק מתוך ניגוד עניינים שבו נמצא המחוקק, וכן משום שהחוק לא מגשים את מטרתו – שכן הוא לא מעניק כלים אפקטיביים לביקורת על הפרקליטות.

5. דין העתירה להידחות על הסף. לאחרונה נפסק, במסגרת עתירה אחרת שהגיש העותר נגד הנציב, כי "בית משפט זה לא יתערב בהחלטותיו [של הנציב] אלא במקרים שבהם ניתן להצביע על פסול קיצוני ומובהק בהחלטתו, המחייב את ביטולה או תיקונה" (ההוספה שלי – א.ש.) (בג"ץ 1260/19 קריימר נ' מר דוד רחון נציב תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (14.5.2020), פסקה 11). דברים אלה נאמרו לאחר הגשת העתירה דנן והם רלבנטיים לענייננו. העותר, הגם שהבהיר כי הוא אינו מסכים עם החלטתו של הנציב, לא הצביע על פסול כלשהו בהחלטה וממילא לא הראה, ולו לכאורה, כי בהחלטה זו נפל פגם חמור אשר מחייב את ביטולה או את תיקונה. משכך הוא, דינה של בקשת הסעד בנוגע להחלטת הנציב להידחות על הסף בהיעדר עילה מבוררת להתערבותנו.

6. כך הוא גם לגבי כל יתר הסעדים המבוקשים בעתירה. כאמור, העותר מבקש מאתנו להטיל סנקציה על הנציב לפי סעיף 45 לחוק המינויים בשל "העלמת עובדה שנוגעת לעניין המועמדות והמינוי", אולם אמירה סתמית זו אינה יכולה לשמש עילה להטלת סנקציה כאמור. כך הוא גם ביחס לביטול חוק הנציבות – העותר לא הצביע על הוראה חוקתית כלשהי אשר מחייבת את ביטולו המלא או החלקי של החוק (ראו למשל, בג"ץ 8568/19 אני ואתה – מפלגת העם הישראלית נ' כנסת ישראל (22.1.2020), פסקאות 8-6). באשר לבקשת הצו שימנע את מינויו של עו"ד דוידוביץ' לשפיטה, דינה להידחות על הסף הן בשל היעדר ביסוס משפטי והן בשל העובדה כי עו"ד דוידוביץ' כלל לא צורף כמשיב לעתירה, וממילא לא הוגשה שום ראיה המצביעה על כך שהלה הגיש את מועמדותו להתמנות לשופט (ראו בג"ץ 5361/19 מזרחי נ' פרקליטות מחוז תל אביב – פלילי (30.12.2019), פסקה 3 והאסמכתאות הנזכרות שם).

7. אשר על כן, העתירה נדחית. לפנים משורת הדין, לא נעשה צו להוצאות בפעם הזאת.

ניתן היום, י"ג באב התש"ף (3.8.2020).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט